

РАЗЛИЧНИТЕ ВИДОВЕ ОЦЕНЯВАНЕ

Станислава Базитова

Професионална гимназия по икономика „Тодор Генчов Влайков“ – гр. Клисуро

Минаха няколко учебни седмици през първата ми година като учител, преди да разбера, че инструкцията „Научете новите думи от днес“ минава покрай учениците като незабелязан шум. Речниковият запас, който всеки от нас притежава, независимо на кой език – майчин или чужд, е от голяма важност дори за ежедневната ни устна и писмена комуникация. Започнах да мисля как мога да мотивирам учениците да развиват своите комуникативни умения на чужд език, концентрирайки се върху начините те да обогатят своя речник. Практиката ми показваше всеки ден, че без набор от думи е изключително затруднена работата ни, независимо от какъв характер е тя – писане, слушане, четене или говорене.

След като говорих и с други колеги по темата, започнахме с учениците да водим обща тетрадка-речник на класа. Тя стои в класната стая, а всеки час различен ученик записва новите думи от деня в нея. Така създадохме с течение на учебните часове речник на класа, който съдържа всички думи и изрази, с които сме работили и усвоили. Така че при нужда може всеки ученик да направи справка дали неговите записки кореспондират с тези в общата тетрадка и обратно – учениците могат да обогатяват тетрадката-речник, ако в техните има нещо повече или по-различно. Целта е да няма пропуски в ничия тетрадка и да се изгради цялостна картина – какви са постиженията ни през годината по отношение на обогатяването на речника ни.

Това беше първата стъпка – да водим речника прилежно, е едно, но да виждаме смисъла да учим думите, е друго, а трето е да ги учим изобщо. Защото на теория всички разбираме важноста да имаме богат речник, за да можем да се изказваме красноречиво. На практика обаче, когато в ежедневието ни се въртят само няколко изречения, достатъчни да общуваме криво-ляво, забравяме, че има и други начини да построим едно изречение.

Думите в тетрадката-речник се увеличават с всяка изминала седмица. Могат да се поставят различни цели, свързани със словното богатство – научаваме 3000 думи до края на първия срок. Организираме състезания и игри, които имат за цел да покажат кой клас е научил повече думи през годината, или просто награда за класа с най-много нови думи в речника.

За финал всеки ученик трябваше да създаде свой картинен речник, използвайки думите, записани в общата тетрадка-речник през годината. Това включва подредба на думите по азбучен ред, рисуване и/или подбор на подходящи картинки и оформление на страниците в книга. Това може да стане на ръка, с ножица, лепило и всички останали средства или с помощта на компютър и подходящ софтуер. Целта на заданието е учениците да направят цялостен преговор на думите. По такъв начин откриват пропуските си, запълват ги, влагат креативност и изработват един продукт. Картинният речник остава завинаги в библиотеката на училището, бива изложен на празник и се използва активно в ежедневната работа.

Работата по подобни проекти в клас е един по-интересен начин усилията на учениците да бъдат оценени, защото се гледа по-машабно и цялостно на работата им през годината, дава се по-голяма свобода за изява, така че всеки да може да покаже силните си страни. Когато успеем да обвържем привидно скучната и абстрактна работа – както е например ученето на нови думи, в нещо живо и материално, тогава смисълът става по-голям, мотивацията расте, предизвикателството и креативността – също. Защото, ако до момента е било достатъчно да запамята думите за теста следващия час, сега трябва да мисля и пробвам начини да изобразя думата визуално, така че да може да бъде разчетена правилно от повече хора. Целият този процес на мисъл и творчество, смятам, че оставя по-дълготрайна следа в съзнанието на ученика и развива у него различни умения.

Тетрадката може да бъде заменена с табло в класната стая, електронен файл или дори касичка, в която като съкровище се пускат новите думи от урока. Картинният речник може да бъде заменен от тълковен или английско-български. Състезанията между класовете, които имат за цел учениците да се съревновават, обогатявайки речника си, могат да се провеждат и съвместно с други училища.

Съществуват начини – едни ще проработят, други не веднага, а трети изобщо... Важното е да ги търсим и изпробваме.

DIFFERENT TYPES OF ASSESSMENT

✉ **Mrs. Stanislava Bazitova**

English Language Teacher

Vocational School of Economics „Todor Vlaykov“

Secondary School „Hristo G. Danov“

Klisura, Bulgaria

E-mail: s.bazitova@zaednovchas.bg